

V Náměšti odhalili památník věnovaný 311. peruti RAF. Autorem je výtvarník VHÚ Praha

15.8.2025 - | Vojenský historický ústav Praha

Památník vznikl ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem Praha v rámci projektu „Posádková muzea pod záštitou VHÚ Praha“. Jeho autorem je akademický malíř Pavel Holý, jenž se inspiroval historií 311. perutě, vyzbrojené bombardéry Vickers Wellington a Consolidated B-24 Liberator. Při tvorbě nerezové desky s vyřezanými siluetami letadel usiloval o to, aby výsledné tvary vytvářely iluzi průhledu na každodenní dění na letecké základně a tím symbolicky spojovaly minulost perutě se současností základny.

Monument umístěný na travnatém prostranství pod rozložitou lípou, tvoří přirozený přechod mezi interiérovou a venkovní částí expozice muzea. Je tvořen masivním kamenným blokem o hmotnosti tři čtvrtě tuny z mrákotínského lomu, do něhož je vsazena nerezová deska pocházející z Itálie. Její povrchová úprava záměrně evokuje duralové pláty typické pro konstrukce letadel vyráběných během druhé světové války. Původní návrh počítal s použitím hliníku, materiálu blízkého historické předloze, avšak vzhledem k jeho náročné údržbě byla zvolena odolná, bezúdržbová nerezová ocel, která si i po desetiletích uchová zamýšlený vizuální dojem.

Na výsledné podobě památníku se významně podílel i umělecký kovář Pavel Tasovský z Náměště nad Oslavou. Ke kamennému bloku s deskou vede chodník z nášlapů z bulharského kamene, jenž návštěvníka dovede k místu, kde se technická strohost snoubí s pietní vzpomínkou. Výstavbu provedla firma Staeg Stavby s.r.o., projekt podpořily také společnosti Glomex s.r.o. a státní podnik LOM Praha.

Návštěvníci si kromě památníku mohou prohlédnout i stálou expozici muzea, která byla otevřena v roce 2016. V roce 2020 byla rozšířena o část věnovanou 311. československé bombardovací peruti RAF, jež se od té doby dále rozvíjí a postupně doplňuje o nové autentické artefakty. Mezi nimi je například vrtule a torzo náboje kola z letounu Vickers Wellington KXT-2990, jehož trosky byly v roce 2021 vyzvednuty v Nizozemsku. V dalších letech expozici obohatila i kožená letecká bunda a vojenská vyznamenání gen. Vladimíra Nedvěda, nejmladšího velitele perutě, nebo originál britské vlajky z roku 1943, která kdysi vlála na základně v Talbenny. Tyto unikátní předměty byly zapůjčeny ze sbírek historika a sběratele Jana Kratochvíla.

<https://www.vhu.cz/v-namesti-odhalili-pamatnik-venovany-311-peruti-raf-autorem-je-vytvarnik-vhu-praha>